

รธน. มาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง วรรคสาม และวรรคสี่

พ.ร.บ. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๐ วรรคสอง มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง

ในระหว่างการพิจารณาคดีนี้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยมาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง วรรคสาม และวรรคสี่ ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นศาลรัฐธรรมนูญ และบรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการต่อไป

ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศใช้บังคับ แม้จะเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในภายหลัง แต่ก็มีได้บัญญัติขึ้นเพื่อให้มีผลแตกต่างจนทำให้ไม่เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองในเหตุเดียวกันได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๐ วรรคสอง มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๕ พิจารณาวินิจฉัยคดีนี้ได้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๐ วรรคสอง กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก โดยหัวหน้าพรรคการเมืองจะมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการบริหารคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้ และมาตรา ๓๕ กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี ปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่ผู้ร้องกำหนด และแจ้งให้ผู้ร้องทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี หากไม่ดำเนินการดังกล่าวเป็นเหตุให้สั่งยุบพรรคการเมืองนั้นได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง

คดีนี้ปรากฏว่า การลงนามการแจ้งรายงานการดำเนินกิจการของพรรคกระทำโดยรักษาการเลขาธิการพรรคผู้ถูกร้องโดยมิได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากรองหัวหน้าพรรคผู้ถูกร้อง การแจ้งรายงานการดำเนินกิจการของพรรคกระทำโดยผู้ที่ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ อีกทั้งการจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้แล้วเสร็จและแจ้งต่อผู้ร้องทราบในวันใดก็ได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ผู้ถูกร้องจึงไม่สามารถยกความจำเป็นเร่งด่วนขึ้นมากล่าวอ้างได้ การจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๕ อันเป็นเหตุให้สั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ย่อโดย นายชัยธร หัตถกรรม

นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการพิเศษ

นางสาวไปรยา ทัดนสกุล
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๘

นางสาวธาริณี มณีรอด
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

หมายเหตุ

- คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘/๒๕๕๐ วินิจฉัยทำนองเดียวกัน